

**Światowa Agencja Antydopingowa
(WADA)**

Światowy Kodeks Antydopingowy

LISTA ZABRONIONA 2011

STANDARD MIĘDZYNARODOWY

Oficjalny tekst *Listy zabronionej* będzie nadzorowany przez Światową Agencję Antydopingową (WADA) i zostanie opublikowany w językach angielskim i francuskim. W razie wystąpienia jakiegokolwiek sprzeczności pomiędzy wersjami, decydującą jest wersja angielska.

Niniejsza lista obowiązuje od 1 stycznia 2011

LISTA ZABRONIONA 2011 ŚWIATOWY KODEKS ANTYDOPINGOWY

Obowiązuje od 1 stycznia 2011

Wszystkie *substancje zabronione*, z wyjątkiem substancji z klas S1, S2.1 do S2.5, S4.4 i S6.a oraz *metod zabronionych* M1, M2 i M3, będą traktowane jako "substancje określone".

SUBSTANCJE I METODY ZABRONIONE W KAŻDYM CZASIE (PODCZAS ZAWODÓW I POZA ZAWODAMI)

S0. SUBSTANCJE NIEZATWIERDZONE

Każda substancja farmakologiczna, której nie ujęto w dalszych sekcjach listy, a dla której żadna rządowa jednostka opieki zdrowotnej nie wydała pozwolenia na dopuszczenie do obrotu jako produktu leczniczego stosowanego u ludzi (tj. leki będące w fazie badań przedklinicznych lub klinicznych, jak również leki, które zostały wyrejestrowane) jest substancją zabronioną w sporcie, w każdym czasie.

SUBSTANCJE ZABRONIONE

S1. ŚRODKI ANABOLICZNE

Środki anaboliczne są zabronione.

1. Steroidy anaboliczno-androgenne (SAA)

a. Egzogenne^{*} SAA, w tym:

1-androstendiol (5 α -androst-1-en-3 β ,17 β -diol); **1-androstendion** (5 α -androst-1-en-3,17-dion); **bolandiol** (19-norandrostendiol); **bolasteron**; **boldenon**; **boldion** (androsta-1,4-dien-3,17-dion); **kalusteron**; **klostebol**; **danazol** (17 α -etynylo-17 β -hydroksyandrost-4-eno[2,3-d]izoksazol); **dehydrochlorometylo testosteron** (4-chloro-17 β -hydroksy-17 α -metyloandrosta-1,4-dien-3-on); **dezoksymetylo testosteron** (17 α -metylo-5 α -androst-2-en-17 β -ol); **drostanolon**; **etyloestrenol** (19-nor-17 α -pregn-4-en-17-ol); **fluoksymesteron**; **formebolon**; **furazabol** (17 β -hydroksy-17 α -metylo-5 α -androstano[2,3-c]-furazan); **gestrinon**; **4-hydroksytestosteron** (4,17 β -

dihydroksyandrost-4-en-3-on); **mestanolon; mesterolon; metenolon; metandienon** (17 β -hydroksy-17 α -metyloandrosta-1,4-dien-3-on); **metandriol; metasteron** (2 α ,17 α -dimetylo-5 α -androstan-3-on-17 β -ol); **metylodienolon** (17 β -hydroksy-17 α -metyloestra-4,9-dien-3-on); **metylo-1-testosteron** (17 β -hydroksy-17 α -metylo-5 α -androst-1-en-3-on); **metylonortestosteron** (17 β -hydroksy-17 α -metyloestr-4-en-3-on); **metylotestosteron; metribolon** (metylotrienolon, 17 β -hydroksy-17 α -metyloestra-4,9,11-trien-3-on); **miboleron; nandrolon; 19-norandrostendion** (estr-4-en-3,17-dion); **norboleton; norklostebol; noretandrolon; oksabolon; oksandrolon; oksymesteron; oksymetolon; prostanazol** (17 β -hydroksy-5 α -androstano[3,2-c] pirazol); **chinbolon; stanozolol; stenbolon; 1-testosteron** (17 β -hydroksy-5 α -androst-1-en-3-on); **tetrahydrogestrinon** (18 α -homopregna-4,9,11-trien-17 β -ol-3-on); **trenbolon** i inne substancje o podobnej strukturze chemicznej lub podobnym działaniu biologicznym.

b. Endogenne ^{**} SAA, w przypadku przyjmowania egzogennie:

androstendiol (androst-5-en-3 β ,17 β -diol); **androstendion** (androst-4-en-3,17-dion); **dihydrotestosteron** (17 β -hydroksy-5 α -androstan-3-one); **prasteron** (dehydroepiandrosteron, DHEA); **testosteron** oraz następujące metabolity i izomery:

5 α -androstan-3 α ,17 α -diol; 5 α -androstan-3 α ,17 β -diol; 5 α -androstan-3 β ,17 α -diol; 5 α -androstan-3 β ,17 β -diol; androst-4-en-3 α ,17 α -diol; androst-4-en-3 α ,17 β -diol; androst-4-en-3 β ,17 α -diol; androst-5-en-3 α ,17 α -diol; androst-5-en-3 α ,17 β -diol; androst-5-en-3 β ,17 α -diol; 4-androstendiol (androst-4-en-3 β ,17 β -diol); **5-androstendion** (androst-5-en-3,17-dion); **epi-dihydrotestosteron; epitestosteron; 3 α -hydroksy-5 α -androstan-17-on; 3 β -hydroksy-5 α -androstan-17-on; 19-norandrosteron; 19-noretiocholanolon.**

2. Inne środki anaboliczne, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych związków):

Klenbuterol, selektywne modulatory receptora androgenowego (SARMs), tybolon, zeranol, zilpaterol.

Dla potrzeb tej części:

* "egzogenny" odnosi się do związku, który zwykle nie jest wytwarzany naturalnie przez organizm.

** "endogeny" odnosi się do związku, który jest wytwarzany przez organizm w sposób naturalny.

S2. HORMONY PEPTYDOWE, CZYNNIKI WZROSTU I SUBSTANCJE POKREWNE

Wymienione poniżej substancje i czynniki je uwalniające są zabronione:

- 1. Środki stymulujące erytropoezę [np. erytropoetyna (EPO), darbepoetyna (dEPO), stabilizatory czynnika transkrypcyjnego indukowanego przez hipoksję (HIF), glikol metoksypolietylenowy epoetyny beta (CERA), peginezatyd (Hematyd)];**
- 2. Gonadotropina łożyskowa (hCG) i hormon luteinizujący (LH) u mężczyzn;**
- 3. Insuliny;**
- 4. Kortykotrofiny;**
- 5. Hormon wzrostu (hGH, GH), insulino-podobny czynnik wzrostu (IGF-1), czynniki wzrostu fibroblastów (FGFs), czynnik wzrostu hepatocytów (HGF), mechaniczne czynniki wzrostu (MGFs), płytkopochodny czynnik wzrostu (PDGF), naczyniowo-śródbłonkowy czynnik wzrostu (VEGF) jak również każdy inny czynnik wzrostu wpływający na mięsień, syntezę/degradację białka ścięgna lub więzadła, unaczynienie, zużytkowanie energii, zdolność regeneracyjną lub zmianę typu włókien;**

i inne substancje o podobnej strukturze chemicznej lub podobnym działaniu biologicznym.

S3. BETA-2 AGONIŚCI

Wszystkie substancje z grupy beta-2 agonistów (z uwzględnieniem obu izomerów optycznych, jeśli takie występują) są zabronione, z wyjątkiem salbutamolu (maksymalnie 1600 mikrogramów na dobę) i salmeterolu, podawanych przez inhalację w dawkach terapeutycznych zalecanych przez producentów leków.

Przyjmuje się, że obecność salbutamolu w moczu, w stężeniu przekraczającym 1000 ng/ml, nie jest efektem zamierzonego użycia tej substancji w celach terapeutycznych i będzie uważane za pozytywny wynik badań antydopingowych (*wynik niekorzystny analitycznie – AAF*), chyba że *sportowiec* udowodni, uczestnicząc w kontrolowanym badaniu farmakokinetycznym, że odbiegający od normy wynik jest związany z użyciem terapeutycznej dawki salbutamolu (maksymalnie 1600 mikrogramów na dobę) w postaci wziewnej.

S4. ANTAGONIŚCI I MODULATORY HORMONÓW

Wymienione poniżej klasy są zabronione:

- 1. Inhibitory aromatazy**, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): **aminoglutetymid, anastrozol, androsta-1,4,6-trien-3,17-dion (androstatriendion), 4-androsten-3,6,17-trion (6-okso), eksemestan, formestan, letrozol, testolakton.**
- 2. Selektywne modulatory receptora estrogenowego (SERMs)**, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): **raloksyfen, tamoksyfen, toremifen.**
- 3. Inne substancje antyestrogenowe**, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): **klomifen, cyklofenil, fulwestrant.**
- 4. Środki modyfikujące funkcje miostatyny**, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): **inhibitory miostatyny.**

S5. DIURETYKI I INNE ŚRODKI MASKUJĄCE

Środki maskujące są zabronione. Zalicza się do nich:

Diuretyki, dezmpresyna, preparaty zwiększające objętość osocza (np. glicerol; podawane dożylnie: albumina, dekstran, hydroksyetyloskrobia i mannitol), probenecyd i inne substancje o podobnym działaniu biologicznym.

Do diuretyków zalicza się:

Acetazolamid, amyloryd, bumetanid, kanrenon, chlortalidon, kwas etakrynowy, furosemid, indapamid, metolazon, spironolakton, tiazydy (np. **bendroflumetiazyd, chlorotiazyd, hydrochlorotiazyd**), **triamteren** i inne substancje o podobnej strukturze chemicznej lub podobnym działaniu biologicznym (z wyłączeniem drospirononu, pamabromu i preparatów miejscowych dorzolamidu i brynzolamidu, które nie są zabronione).

Użycie *podczas zawodów* i *poza zawodami*, jeśli odpowiednie przepisy tego zakazują, każdej ilości substancji, dla której wyznaczono dopuszczalną wartość graniczną (tj. salbutamolu, morfiny, katyny, efedryny, metyloefedryny i pseudoefedryny), razem z diuretykiem lub innym środkiem maskującym, oprócz Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych przyznanego na zastosowanie diuretyku lub innego środka maskującego, wymaga udzielenia właściwego Wyłączenia dla tejże substancji.

METODY ZABRONIONE

M1. METODY POPRAWIAJĄCE TRANSPORT TLENU

Następujące metody są zabronione:

1. Doping krwią, w tym podawanie własnej, jednoimiennej lub obc pochodnej krwi, lub preparatów krwinek czerwonych każdego pochodzenia.
2. Podawanie produktów, które sztucznie zwiększają wychwyty, transport lub dostarczanie tlenu, takich jak (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): związki perfluorochemiczne, efaprosiral (RSR13) i zmodyfikowane produkty hemoglobiny (np. substytuty krwi oparte na hemoglobinie, mikrokapsułkowane produkty hemoglobiny), z wyłączeniem suplementacji tlenem.

M2. MANIPULACJE CHEMICZNE I FIZYCZNE

Następujące metody są zabronione:

1. *Falszowanie*, lub zamiar zafalszowania, właściwości i ważności próbek pobranych do kontroli antydopingowej jest zabronione. Przykłady manipulacji (nie ograniczają się wyłącznie do wymienionych): katetyzacja pęcherza moczowego, zamiana moczu i/lub falszowanie składu moczu przez dodanie jakichś składników (np. proteaz).
2. Infuzje dożylnie są zabronione, z wyłączeniem tych przyjętych w uzasadnionych przypadkach w przebiegu leczenia szpitalnego lub badań klinicznych.
3. Sekwencyjne wycofanie, manipulacja i reinfuzja pełnej krwi do układu krążenia.

M3. DOPING GENETYCZNY

Następujące działania, mające potencjalną zdolność do poprawy wyników sportowych, są zabronione:

1. Transfer kwasów nukleinowych lub sekwencji kwasu nukleinowego;
2. Użycie komórek prawidłowych lub zmodyfikowanych genetycznie;
3. Użycie środków, które bezpośrednio lub pośrednio oddziałują na funkcje znane z wpływu na wyniki poprzez zmianę ekspresji genów. Są to m.in. agoniści receptorów aktywowanych przez proliferatory peroksydomów (PPAR δ), np. GW 1516, i agoniści osi PPAR δ -AMP-kinaza białkowa aktywowana przez AMP (AMPK), np. AICAR.

SUBSTANCJE I METODY ZABRONIONE PODCZAS ZAWODÓW

Oprócz substancji i metod z kategorii od S1 do S5 i od M1 do M3, które wymieniono powyżej, podczas zawodów są zabronione także następujące kategorie substancji:

SUBSTANCJE ZABRONIONE

S6. STYMULANTY

Zabronione są wszystkie stymulanty (z uwzględnieniem obu izomerów optycznych, jeśli takie występują), z wyjątkiem pochodnych imidazolu do stosowania miejscowego oraz stymulantów umieszczonych w Programie Monitorującym 2011*.

Do stymulantów zalicza się:

a: Stymulanty nieokreślone:

Adrafinil; amfepramon; amifenazol; amfetamina; amfetaminil; benfluoreks; benzfetamina; benzylopiiperazyna; bromantan; klobenzoreks; kokaina; kropropamid; krotetamid; dimetyloamfetamina; etyloamfetamina; famprofazon; fenkamina; fenetylina; fenfluramina; fenproporeks; furfenoreks; mefenoreks; mefentermina; mezokarb; metamfetamina (D-); p-metyloamfetamina; metylenodioksyamfetamina; metylenodioksymetamfetamina; modafinil; norfenfluramina; fendimetrazyna; fenmetrazyna; fentermina; 4-fenylopiracetam (karfedon); prenylamina; prolintan.

Stymulant, który nie jest wymieniony w tej sekcji jest uznawany za substancję określoną.

b: Stymulanty określone (przykłady):

Adrenalina; katyna***; efedryna****; etamiwan; etylefryna; fenbutrazat; fenkamfamina; heptaminol; izomethepten; lewometamfetamina; meklofenoksat; metyloefedryna****; metyloheksanoamina (dimetylopentyloamina); metylofenidat; niketamid; norfenefryna; oktopamina; oksylofryna; parahydroksyamfetamina; pemolina; pentetrazol; fenprometamina; propyloheksedryna; pseudoefedryna****; selegilina; sybutramina; strychnina; tuaminoheptan i inne substancje o podobnej strukturze chemicznej lub podobnym działaniu biologicznym.**

* Substancje umieszczone w Programie Monitorującym 2011 (bupropion, kofeina, fenylefryna, fenylpropanolamina, pipradrol, synefryna) nie są traktowane jako *substancje zabronione*.

** **Adrenalina** w połączeniu ze środkami miejscowo-znieczulającymi lub stosowana miejscowo (np. donosowo, oftalmologicznie) nie jest zabroniona.

*** **Katyna** jest zabroniona, jeśli jej stężenie w moczu przekroczy wartość 5 µg/ml.

**** **Efedryna** i **metyloefedryna** są zabronione, jeśli stężenie któregoś z wymienionych związków w moczu przekroczy wartość 10 µg/ml.

***** **Pseudoefedryna** jest zabroniona, jeśli jej stężenie w moczu przekroczy wartość 150 µg/ml.

S7. NARKOTYKI

Zabronione są następujące narkotyki:

Buprenorfina, dekstromoramid, diamorfina (heroina), fentanyl i jego pochodne, hydromorfon, metadon, morfina, oksykodon, oksymorfon, pentazocyna, petydyna.

S8. KANABINOIDY

Naturalny (np. cannabis, haszysz, marihuana) lub syntetyczny delta 9-tetrahydrokanabinol (THC) i kanabinomimetyki [np. „Spice” (zawierający JWH018, JWH073), HU-210] są zabronione.

S9. GLIKOKORTYKOSTEROIDY

Wszystkie glikokortykosteroidy są zabronione, jeśli są stosowane doustnie, dożylnie, domięśniowo lub doodbytniczo.

SUBSTANCJE ZABRONIONE W NIEKTÓRYCH SPORTACH

P1. ALKOHOL

Alkohol (etanol) jest zabroniony tylko *podczas zawodów*, w sportach wymienionych poniżej. Oznaczenie stężenia alkoholu będzie przeprowadzone poprzez analizę wydychanego powietrza i/lub krwi. Hematologiczna wartości progowa, której przekroczenie powoduje naruszenie przepisów antydopingowych, to 0.10 g/l.

- Karate (WKF)
- Kręglarstwo (FIQ)
- Łucznictwo (FITA)
- Sporty lotnicze (FAI)
- Sporty motorowe (FIM)
- Sporty motorowodne (UIM)
- Sporty samochodowe (FIA)

P2. BETA-BLOKERY

W wymienionych poniżej sportach beta-blokery są zabronione tylko *podczas zawodów*, chyba że sprecyzowano inaczej.

- Bilard i snooker (WCBS)
- Bobsleje i skeleton (FIBT)
- Brydż (FMB)
- Bule (CMSB)
- Curling (WCF)
- Darts (WDF)
- Golf (IGF)
- Kręglarstwo (FIQ)
- Łucznictwo (FITA),
(zabronione także *poza zawodami*)
- Narciarstwo/snowboard (FIS),
dotyczy tylko takich konkurencji
narciarskich, jak skoki,
freestyle aerials/halfpipe
oraz konkurencji snowboardowych
halfpipe/big air
- Pięciobój nowoczesny (UIPM),
gdy jedną z konkurencji jest
strzelectwo
- Sporty lotnicze (FAI)
- Sporty motorowe (FIM)
- Sporty motorowodne (UIM)
- Sporty samochodowe (FIA)
- Strzelectwo (ISSF, IPC),
(zabronione także *poza zawodami*)
- Zapasy (FILA)
- Żeglarstwo (ISAF),
dotyczy tylko wyścigów sterników

Zabronionymi beta-blokerami są (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów):

Acebutolol, alprenolol, atenolol, betaksolol, bisoprolol, bunolol, karteolol, karwedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, lewobunolol, metypranolol, metoprolol, nadolol, oksprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, tymolol.